Rok V. Nr. 3-4.

DZIENNIK URZĘDOWY

Wydziału Oświecenia Publicznego

Województwa Śląskiego

KATOWICE. 24. marca 1928.

Pozycja TREŚĆ: Strona

Rozporządzenia i okólniki.

Poz. 38.

Zarządzenie
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 3. grudnia 1927 r.
w sprawie dozwolenia wydawnictw dla uczniów wyższych klas szkół średnich.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwo w poczet dozwolonych dla uczniów klas szkół średnich i ustalam dla niego kwalifikację następującą:

Dr. Wł. Wychowski. Człowiek. Dla użytku szkół średnich i zawodowych. Wydanie III. Lwów, Gubrynowicz i Syn. — podręcznik dozwolony dla uczniów wyższych klas średnich.

Warszawa, dnia 3. grudnia 1927 r. (Nr. II. 5466/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

39.

Zarządzenie
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 3. grudnia 1927 r.
w sprawie dozwolenia do użytku szkół średnich wszelkich typów pomocy szkolnych.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwo w poczet dozwolonych dla szkół wszelkich typów i ustalam dla nich kwalifikację następną:

Pajewski Aleksander. Preparaty kośćców — dozwolone pomoce szkolne dla szkół wszelkich typów.

Warszawa, dnia 3. grudnia 1927 r. (Nr. II. 17170/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

40.

Zarządzenie
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 9. grudnia 1927 r.
w sprawie dozwolenia wydań autorów.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwa w poczet książek dozwolonych i ustalam dla nich kwalifikację następującą:

Klemens Junosza (Szaniawski), Muzykanci — Łaciarz. Lwów—Warszawa—Kraków, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1926 —

wydanie dozwolone jako lektura domowa (uzupełniająca) dla uczniów II. klasy szkół średnich.

Jan Kochanowski, Satyr — Zgoda — Muza. Warszawa, Inst. Wyd. „Biblioteka Polska";

Jan Kochanowski, Pieśni i wybór wierszy. Opracował Tadeusz Sinko. Kraków, Krakowska Spółka Wydawnicza, 1927 —

wydanie dozwolone jako lektura podstawowa dla uczniów VI. klasy szkół średnich;

Adam Mickiewicz, Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego. Opracował Stanisław Pigoń. Wydanie czwarte. Kraków, Krakowska Spółka Wydawnicza, 1926 —

wydanie dozwolone jako lektura podstawowa dla uczniów VII. klasy szkół średnich.

Warszawa, dnia 9. grudnia 1927 r. (Nr. II. 17771/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

41.

Zarządzenie
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 10. grudnia 1927 r.
w sprawie książek pomocniczych dla uczniów szkół średnich.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwa w poczet książek pomocniczych dozwolonych dla uczniów szkół średnich i ustalam dla nich kwalifikacje następujące:

Brehm. Z życia ptaków. Przekład Heleny Grotowskiej. Poznań, Księgarnia św. Wojciecha, 1927;

Brehm. Z życia naszych szkodników i sprzymierzeńców. Przetł. H. Grotowska i Z. Bohuszewiczówna. Poznań, Księgarnia św. Wojciecha, 1927 —

książki pomocnicze dozwolone dla uczniów niższych klas szkół średnich;

Gayówna D., Sosna. Poznań, Księgarnia św. Wojciecha, 1927, —

książka pomocnicza dozwolona dla uczniów szkół średnich 3-ej klasy wzwyż;

Lubicz-Niezabitowski Edward dr., Postacie żywych zwierząt. Zeszyt I. Poznań, Księgarnia św. Wojciecha, —

wydawnictwo pomocnicze dozwolone dla uczniów szkół średnich.

Warszawa, dnia 10. grudnia 1927 r. (Nr. II. 17772/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

42.

Zarządzenie
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 10. grudnia 1927 r.
w sprawie książek pomocniczych dla uczniów szkół powszechnych.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwa w poczet dozwolonych książek pomocniczych dla uczniów szkół powszechnych i seminarjów nauczycielskich i ustalam dla nich kwalifikację następującą:

Brehm. Z życia ptaków. Przekład Heleny Grotowskiej. Poznań, Księgarnia św. Wojciecha, 1927 —

Brehm. Z życia naszych szkodników i sprzymierzyńców. Przetł. H. Grotowska i Z. Bohuszewiczówna. Poznań, Księgarnia św. Wojciecha, 1927, —

dozwolone dla uczniów wyższych klas szkoły powszechnej.

Gayówna D., Sosna. Poznań, Księgarnia św. Wojciecha, 1927, —

dozwolone dla wszystkich klas szkoły powszechnej i seminarjum nauczycielskich.

Lubicz-Niezabitowski Edward Dr., Postacie żywych zwierząt. Zeszyt I. Poznań, Księgarnia św. Wojciecha. —

dozwolone wydawnictwo pomocnicze dla uczniów szkół powszechnych i seminarjów nauczycielskich.

Warszawa, dnia 10. grudnia 1927 r. (Nr. II. 18540/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

43.

Zarządzenie
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 12. grudnia 1927 r.
w sprawie dozwolenia wydawnictw.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwo w poczet książek dozwolonych i ustalam dla niego kwalifikację następującą:

Schiller, Dziewica Orleańska. Przekład Odyńca, Warszawa, Bibljoteka Polska —

wydanie dozwolone jako lektura uzupełniająca dla uczniów VII. i VIII-ej klasy szkół średnich.

Warszawa, dnia 12. grudnia 1927 r. (Nr. II. 18361/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

44.

Zarządzenie

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 12. grudnia 1927 r.

w sprawie dozwolenia wydań autorów.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwa w poczet książek dozwolonych i ustalam dla nich kwalifikację następującą:

Eliza Orzeszkowa, Ogniwa. Wydanie piąte. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1927;

Eliza Orzeszkowa, Siteczko — Czy pamiętasz? Wydanie piąte. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1927;

Eliza Orzeszkowa, A... B... C... Wydanie szóste. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1927 —

wydania dozwolone jako lektura domowa obowiązująca dla uczniów kl. II—III. szkół średnich.

Warszawa, dnia 12. grudnia 1927 r. (Nr. II. 18357/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

45.

Zarządzenie

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 12. grudnia 1927 r.

w sprawie dozwolenia wydań autorów.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwa w poczet książek dozwolonych i ustalam dla nich kwalifikację następującą:

Łoziński Walery, Zaklęty dwór. Oprac. Dr. A. Bar. Kraków, Krakowska Spółka Wydawnicza, 1926;

Czajkowski Michał, Owruczanin. Powieść historyczna z 1812 roku. Opracował Dr. Z. Szweykowski. Kraków, Krakowska Spółka Wydawnicza, 1927, —

wydania dozwolone dla uczniów kl. VII. i VIII. szkół średnich.

Rousseau J. J., O umowie społecznej. Przeł. i oprac. Dr. M. Starzewski. Kraków, Krakowska Sp. Wydawnicza, 1927, —

wydanie dozwolone jako książka pomocnicza dla uczniów kl. VIII. szkół średnich.

Warszawa, dnia 12. grudnia 1927 r. (Nr. II. 18357/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

46.

Zarządzenie

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 12. grudnia 1927 r.

w sprawie dozwolenia wydawnictw do użytku uczniów szkół średnich.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwa w poczet książek dozwolonych dla uczniów szkół średnich i ustalam dla nich kwalifikacje następujące:

Lewicki Tadeusz Marjan. Wstępna nauka języka łacińskiego. Podręcznik dla czwartej klasy gimnazjum humanist. i klasycznego nowego typu. Wydanie trzecie. Lwów, K. S. Jakubowski, 1927 —

podręcznik dozwolony dla uczniów gimnazjum typu humanistycznego i klasycznego nowego typu.

Lewicki Tadeusz Marjan. Początki nauki języka łacińskiego. Tom II. Wydanie dziewiąte. Lwów, K. S. Jakubowski, 1927 —

podręcznik dozwolony dla uczniów gimnazjum klasycznego dawnego typu.

Frąckiewicz A. i Dr. Bednarowski A., Druga książka łacińska. Lwów—Warszawa, Książnica-Atlas, 1927 —

podręcznik dozwolony dla uczniów gimnazjum klasycznego dawnego typu.

Homer, Odyseja w wyborze do użytku gimnazjów. Wydał Stanisław Witkowski. Lwów—Warszawa, Książnica-Atlas, 1927 —

Szczepański Jan, Wybór mów Cycerona. Część I. Wydanie trzecie. Lwów—Warszawa, Książnica-Atlas, 1927.

Platon, Kryton — Rzeczpospolita. I. Oprac. J. K. Jędrzejowski, Nowe wydanie przygotował Artur Rapaport. Lwów—Warszawa, Książnica-Atlas, 1927 —

wydania autorów dozwolone dla uczniów szkół średnich.

Warszawa, dnia 12. grudnia 1927 r. (Nr. II. 18356/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) Dr. Dobrucki.

47.

Zarządzenie

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 12. grudnia 1927 r.

w sprawie dozwolenia wydawnictw.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwo w poczet książek dozwolonych i ustalam dla niego kwalifikację następującą:

Dr. Theodor Schmidt und Friedrich Drischel, Naturkunde, Botanik und Zoologie. I. Teil. 7. Auflage, Bielefeld und Leipzig, 1914. Velhagen und Klassing —

podręcznik tymczasowo dozwolony dla uczniów liceów z niemieckim językiem wykładowym w Polsce.

Warszawa, dnia 12. grudnia 1927 r. (Nr. II. 15853/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

48.

Zarządzenie

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 5. stycznia 1928 r.
w sprawie dozwolenia wydawnictw do użytku uczniów szkół średnich.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwo w poczet książek dozwolonych dla uczniów szkół średnich i ustalam dla niego kwalifikację następującą:

Dąbrowski Jan, Wiadomości z dziejów Polski, tom pierwszy, nakł. K. S. Jakubowskiego, Lwów, 1927 —

podręcznik dozwolony do użytku uczniów I. i II. klasy szkoły średniej.

Warszawa, dnia 5. stycznia 1928 (Nr. II. 6836/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

49.

Zarządzenie

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 5. stycznia 1928 r.
w sprawie dozwolenia wydawnictw do użytku uczniów szkół powszechnych.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwo w poczet dozwolonych i ustalam dla niego kwalifikację następującą:

H. Galle i H. Radwanowa. Nasza książka. Wypisy i ćwiczenia dla klasy piątej szkół powszechnych. Wydanie drugie. Warszawa, M. Arct, 1927 —

dozwolony podręcznik dla klasy piątej szkół powszechnych.

Warszawa, dnia 5. stycznia 1928 r. (Nr. II. 61/28 r.).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

50.

Zarządzenie

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 5. stycznia 1928 r.

w sprawie dozwolenia wydawnictw.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwa w poczet książek pomocniczych dla uczniów szkół średnich i ustalam dla nich kwalifikację następującą:

Dyakowski Bohdan, Historja naturalna, kurs niższy podług zbiorowisk, część I, wydanie szesnaste, M. Arct, Warszawa, 1927.

Dyakowski Bohdan, Historja naturalna, kurs niższy podług zbiorowisk, część II, wydanie dwunaste, M. Arct, Warszawa, 1927.

książki pomocnicze dozwolone dla uczniów gimnazjum niższego.

Warszawa, dnia 5. stycznia 1928 r. (Nr. II. 18739/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

51.

Zarządzenie

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 5. stycznia 1928 r.

w sprawie dozwolenia wydawnictw do użytku szkół powszechnych.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwa w poczet książek dozwolonych dla uczniów szkół powszechnych i ustalam dla nich kwalifikację następującą:

Heintze Ludwik, Śpiewnik szkolny w czterech cześciach, część II-ga (20 pieśni trzygłosowych łatwych). Nakładem Stow. Wydawniczego Zjednoczonych Muzyków Polskich, 1923 r., skład główny: Gebethner i Wolff, oraz

Chojecki Leon, Pieśni szkolne na 1, 2 i 3 głosy, zeszyt II-ci, 20 pieśni trzygłosowych. Nakładem Stow. Wydawniczego Zjednoczonych Muzyków Polskich, 1923 r. skład główny: Gebethner i Wolff —

podręczniki dozwolone dla uczniów wyższych klas szkół powszechnych.

Warszawa, dnia 5. stycznia 1928 r. (Nr. II. 196/28).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

52.

Zarządzenie
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 5. stycznia 1928 r.
w sprawie dozwolenia wydawnictw do użytku uczniów szkół średnich.

Zaliczam niżej wymienione wydawnictwa w poczet książek dozwolonych dla uczniów szkół średnich i ustalam dla nich kwalifikację następującą:

J. U. Niemcewicz, Powrót Posła. Opracował St. Kot. Wyd. IV. przejrzane, Kraków, 1927 (Bibljoteka Narodowa Nr. 4) —

wydanie dozwolone jako lektura uzupełniająca dla klasy VII szkół średnich.

J. Kochanowski, Odprawa posłów greckich. Z ustępem i komentarzem T. Sinki. Wydanie szóste, przejrzane, Kraków, 1928 Bibljoteka Narodowa) —

wydanie dozwolone jako lektura podstawowa dla klasy VI. szkół średnich.

Warszawa, dnia 5. stycznia 1928 r. (Nr. II. 59/28).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

53.

ZARZĄDZENIA
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
w sprawie dozwolenia do użytku w szkołach wydawnictw:

Pan Minister W. R. i O. P. zaliczył niżej wymienione wydawnictwa w poczet dozwolonych i ustalił dla nich następujące kwalifikacje:

I. podręczniki:

a) zarządzeniem z dnia 12. grudnia 1927 r. Nr. II. 18356/27:

Lewicki Tadeusz Marjan, Wstępna nauka języka łacińskiego, podręcznik dla czwartej klasy gimnazjum humanistyczne i klasyczne nowego typu, wydanie trzecie, Lwów, K. S. Jakubowski, 1927 —

podręcznik dozwolony dla uczniów gimnazjum typu humanistycznego i klasycznego nowego typu;

Lewicki Tadeusz Marjan, Początki nauki języka łacińskiego, tom I, wydanie dziewiąte, Lwów, K. S. Jakubowski, 1927 —

podręcznik dozwolony dla uczniów gimnazjum klasycznego dawnego typu;

b) zarządzeniem z dnia 23. stycznia 1928 r. Nr. II. 489/28:

Szczepkowska Stella, Nauka muzyki: Ćwiczenia melodyjne, Piosenki do czytania z nut, Piosenki do śpiewania ze słuchu, Opowiadania muzyczne, Poznań—Warszawa—Wilno—Lublin, Księgarnia św. Wojciecha —

podręcznik dozwolony do użytku uczniów gimnazjum niższego;

c) zarządzeniem z dnia 27. stycznia 1928 r. Nr. II 18734/27:

Dyakowski Bohdan, Przyroda dla oddziału IV szkół powszechnych, wydanie czwarte, Wydanie M. Arcta —

podręcznik dozwolony dla uczniów szkół powszechnych i książka pomocnicza dla nauczycieli;

Dyakowski Bohdan, Przyroda dla oddziału V szkół powszechnych, wydanie drugie, Warszawa, M. Arcta, 1927 —

podręcznik dozwolony dla uczniów szkół powszechnych i książka pomocnicza dla nauczycieli;

d) zarządzeniem z dnia 27. stycznia 1928 r. Nr. II. 129/28:

Łomnicki Antoni, Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe do użytku szkół średnich, wydanie drugie, Warszawa, Książnica—Atlas, 1927 —

podręcznik dozwolony do użytku uczniów średnich szkół technicznych;

Zydler Jan, Geometrja w zakresie szkoły średniej, wydanie piętnaste, przejrzane i poprawione, Warszawa, M. Arct, 1927

podręcznik dozwolony dla uczniów średnich szkół technicznych;

e) zarządzeniem z dnia 30. stycznia 1928 r. Nr. II. 128/28:

Gebert B. i Gebertowa G., Opowiadania z dziejów ojczystych dla niższych klas szkół średnich. Cz. I. Książnica—Atlas, 1926 —

podręcznik dozwolony do użytku uczniów kl. I-ej i II-ej szkół średnich;

Gebert B. i Gebertowa G., Opowiadania z dziejów ojczystych dla niższych klas szkół średnich. Cz. II. Książnica-Atlas, 1927 —

podręcznik dozwolony do użytku uczniów kl. III-ej szkół średnich;

Gebert B. i Gebertowa G., Historja starożytna. Część I. Wydanie czwarte. Książnica—Atlas, 1927 —

podręcznik dozwolony do użytku uczniów kl. IV-ej szkół średnich;

Gebert B. i Gebertowa G., Historja starożytna. Część II. Wydanie czwarte. Książnica—Atlas, 1927 —

podręcznik dozwolony do użytku uczniów kl. IV-ej szkół średnich;

Nanke Czesław. Wypisy do nauki historji nowożytnej. Część I. Książnica—Atlas, 1927 —

podręcznik dozwolony do użytku uczniów kl. VIII-ej szkół średnich.

II. Książki pomocnicze.

a) zarządzeniem z dnia 20. grudnia 1927 r. Nr. II. 11174/27:

A. Boutaric, Życie stanów. Tłum. Klemensiewiczowej. Lwów. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych, 1927 —

książka pomocnicza dozwolona dla uczniów szkół średnich ogólnokształcących, szkół średnich zawodowych i seminarjów nauczycielskich;

b) zarządzeniem z dnia 24. stycznia 1928 r. Nr. II. 19378/27:

Sosnowski Zbigniew, Życie w akwarjum, Lwów—Warszawa, Książnica—Atlas, 1927 —

książka pomocnicza dozwolona dla uczniów szkół powszechnych, seminarjów nauczycielskich i szkół średnich;

c) zarządzeniem z dnia 27. stycznia 1928 r. Nr. II. 1130/28:

Stanisław Bochnig, Kartki historyczno-krajoznawcze, dwie serje —

wydawnictwo pomocnicze dozwolone dla uczniów szkół powszechnych i średnich, głównie w Okręgu Szkolnym Pomorskim.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

54.

Okólnik

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych

w sprawie zajęć ubocznych nauczycieli.

Art. 32. ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli z dnia 1. lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 530), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15. lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 592), postanawia, że nie wolno nauczycielowi oddawać się takiemu zajęciu ubocznemu, któreby mogło przeszkadzać w spełnianiu powinności nauczycielskich, nie odpowiada powadze stanu nauczycielskiego, albo też mogłoby wywołać uzasadnione przypuszczenia stronniczości lub interesowności. W dalszym ciągu artykuł powyższy zawiera postanowienie, że o każdem ubocznem zajęciu przynoszącem nauczycielowi korzyści materjalne, z wyjątkami wyszczególnionymi w artykule, nauczyciel winien donieść władzy za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego i zaniechać zajęć, które ta władza uzna za niedopuszczalne.

W związku z powyższem Ministerstwo W. R. i O. P. zarządza, co następuje:

Zezwoleń na uboczne zajęcia należy udzielać wtedy, gdy to zajęcie będzie w sposób niewątpliwy stanowiło składową część naukowej lub naukowo-pedagogicznej pracy nauczyciela i gdy wymiar jego będzie niewielki.

W szczególności należy odmawiać zezwolenia nauczycielom na wykonywanie jakiegokolwiek zawodu wolnego, przynoszącego materjalne korzyści jak: praktyki lekarskiej, farmaceutycznej, kupieckiej i t. p.

Na udzielanie lekcyj w zakładach prywatnych należy odmawiać zezwolenia, o ile ilość godzin w tych zakładach wynosi 10 godzin tygodniowo, względnie łącznie z wymiarem obowiązkowych godzin w szkole państwowej, przekracza ogółem 36 godzin tygodniowo. Należy odmawiać zezwolenia na pełnienie obowiązków urzędnika płatnego w jakiejkolwiek instytucji prywatnej, lub samorządowej, a w szczególności burmistrza, wójta lub komisarza miasta, członka dyrekcji instytucji finansowej i bankowej, Związków, Kooperatyw i t. p.

Bezwarunkowo nie należy zezwalać na udzielanie lekcyj prywatnych lub zbiorowych poszczególnym uczniom szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony lub do której uczeń w przyszłości będzie uczęszczał.

Powyższe rozporządzenie dotyczy tylko nauczycieli, objętych ustawą z dnia 1. lipca 1927 r., natomiast nie odnosi się do nauczycieli kontraktowych, którzy otrzymali urlop dla pełnienia czynności, w rozporządzeniu wymienionych.

Niniejsze zarządzenie wchodzi w życie z początkiem roku szkolnego 1928/29, t. j. od dnia **1. września 1928 r.**

Warszawa, dnia 20. listopada 1927 r. (Nr. II. 15754/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

55.

Okólnik

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych, Liceum Krzemienieckiego i Województwa Śląskiego oraz Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych średnich typu zasadniczego

w sprawie zabaw tanecznych młodzieży szkolnej.

Wobec wzmożonego w ostatnich latach pędu do zabaw tanecznych ogarniającego i młodzież szkolną, i oceniając rolę zabawy tanecznej jako stosunkowo nikłego, a w pewnych warunkach wprost szkodliwego czynnika wychowawczego, zarządzam co następuje:

1) Udział młodzieży w zabawach publicznych lub półpublicznych jest kategorycznie zabroniony.

2) Uczęszczanie na wieczorki taneczne dozwolone jest, jeżeli odbywają się one w domach rodziców uczniów lub uczenic

i otoczone są troskliwą opieką starszych. Szkoła winna przytem usilnie starać się o to, aby wieczorki i lekcje tańca nie pochłaniały młodzieży wiele czasu, nie rozstrajały jej normalnego życia, nie przynosiły uszczerbku jej zdrowiu i pracy szkolnej; winna w tym kierunku oddziaływać na rodziców.

3) Zabawy taneczne z udziałem młodzieży obu płci z różnych szkół może organizować u siebie tylko taka szkoła, która rozwija żywą i różnostronną działalność wychowawczą i która odczuwa potrzebę uzupełnienia jej jeszcze jednym — mniej ważnym — środkiem wychowawczym, jakim w odpowiednich warunkach może być i taniec. Szkoła ograniczająca się wyłącznie lub prawie wyłącznie do nauczania, życiem pozalekcyjnem młodzieży nie zajmująca się wcale, lub zajmująca się niewiele, nie ma prawa organizować zabaw tanecznych.

4) Każda szkoła powinna być bardzo powściągliwa i oględna w organizowaniu zabaw tanecznych nawet z wyłącznym udziałem młodzieży własnej. W każdym razie zabawy mogą się odbywać wyłącznie w przeddzień dnia wolnego od nauki szkolnej.

5) Zabawa może odbyć się tylko wtedy, gdy szkoła ma odpowiednią salę, gdy zapewniono opiekę kierownika lub kierowniczki szkoły, urządzającej zabawę, opiekę członków jej grona pedagogicznego, wychowawców szkół młodzieży zaproszonej i przedstawicieli gron rodzicielskich, wreszcie przybyłych rodziców.

6) Przyzwoite zachowanie się, obyczajność w toaletach, rodzajach tańca i sposobach tańczenia, oraz równomierne traktowanie zaproszonych danserek obowiązują bezwzględnie uczestników zabawy, która powinna być wzorem dla wieczorków tanecznych pozaszkolnych.

7) Używanie napojów alkoholowych przez kogokolwiek z obecnych na zabawie jest absolutnie niedopuszczalne. Palenie tytoniu dozwolone jest tylko rodzicom i opiekunom, i to w ubikacji specjalnie na ten cel na czas zabawy przeznaczonej.

8) Zabawa kończyć się winna nie później niż o godzinie 12-ej wieczorem. Powracająca do domu młodzież żeńska powinna mieć zapewnioną należytą opiekę ludzi dojrzałych: rodziców lub ich zastępców, wychowawców szkolnych, członków rad rodzicielskich.

9) Udział w lekcjach tańców, odbywanych w przedsiębiorstwach koncesjonowanych i u nauczycieli tańców, dozwolony jest wyjątkowo tylko w tym wypadku, jeśli przedsiębiorstwo uzyska zezwolenie na to dyrekcji gimnazjum.

Warszawa, dnia 14. grudnia 1927 r. (Nr. II. 18632/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) **Dr. Dobrucki.**

56.

Okólnik

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych w sprawie prolongowania legitymacyj urzędniczych emerytowanym urzędnikom, nauczycielom i dyrektorom szkół.

Zmieniając częściowo i uzupełniając rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dna 6. czerwca 1924 r. w sprawie legitymacyj urzędniczych (Dz. Urz. Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 15. lipca 1924 r. Nr. 11/133, poz. 104), zarządzam co następuje:

1) Przedłużenia ważności legitymacyj urzędniczych i wydawania nowych dokonywać będą obecnie w odniesieniu do nauczycieli i dyrektorów szkół zawodowych, pozostających w stanie czynnym — właściwe Kuratorja Okręgów Szkolnych, a nie Ministerstwo W. R. i O. P. (punkty 2 i 8 powołanego rozporządzenia).

2) Przedłużania ważności legitymacyj urzędniczych i wydawania nowych dokonywać będą w odniesieniu do przeniesionych w stan spoczynku inspektorów szkolnych, dyrektorów, kierowników i nauczycieli wszystkich kategoryj szkół, urzędników i niższych funkcjonarjuszów, podległych bezpośrednio Kuratorjum Okręgów Szkolnych — tudzież w odniesieniu do funkcjonarjuszów samych Kuratorjów Okręgów Szkolnych — te Kuratorja Okręgów Szkolnych, w obrębie których emerytowany stale zamieszkuje (bez względu na to, w obrębie jakiego Okręgu Szkolnego pełnił obowiązki w służbie czynnej).

3) Legitymacje urzędnicze mogą być przedłużane, względnie nowe wydawane funkcjonarjuszom, wymienionym pod 2) tylko w tym wypadku, gdy przeniesieni zostali w stan spoczynku ze służby państwowej polskiej, a w czasie ostatnio spełnianej czynnej służby mieli prawo do posiadania legitymacyj urzędniczych.

Legitymacje urzędnicze nie mogą zatem wydawane, względnie przedłużane emerytom byłych państw zaborczych (wyjaśnienie Prezydjum Rady Ministrów z dnia 27. listopada 1925 r. Nr. 17019, okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 10. grudnia 1925 roku N. O. Prez. 10689/27).

4) Tryb postępowania przy wydawaniu, przedłużaniu, względnie odbieraniu legitymacyj urzędniczych, określony w powołanem na wstępie rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6. czerwca 1924 r. pozostaje niezmieniony.

Warszawa, dnia 17. grudnia 1927 r. (Nr. O. Prez. 7470/27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) **Dr. Dobrucki.**

57.

Okólnik

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz wizytatora Liceum w Krzemieńcu w sprawie powoływania w charakterze nauczycieli kontraktowych osób, które przekroczyły 40 lat wieku.

Powoływanie osób, które ukończyły 40 lat życia, do pełnienia obowiązków nauczycielskich w charakterze pracowników kontraktowych w podległych mi szkołach państwowych i publicznych — z wyjątkiem szkół akademickich i szkół, uznanych za równorzędne ze szkołami akademickiemi — nie może być dokonywane bez uprzedniego [illegible] dy w każdym poszczególnym wypadku. Postanowienie to nie dotyczy osób, nauczających w szkołach religji z tytułu swego duszpasterstwa ani też instruktorów w warsztatach, urządzonych przy szkołach powszechnych.

Władze, względnie osoby, w myśl dotychczas obowiązujących zarządzeń uprawnione do zawierania umów z nauczycielami kontraktowymi, należy wezwać do ścisłego przestrzegania zarządzenia niniejszego pod rygorem surowej odpowiedzialności służbowej.

Warszawa, dnia 9. stycznia 1928 r. (Nr. I. 21668 27).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) Dr. Dobrucki.

58.

Okólnik

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych, wizytatora Liceum Krzemienieckiego i Wydziału Oświecenia Publicznego w Województwie Śląskiem w sprawie stroju ćwiczebnego młodzieży szkolnej.

Młodzież szkół średnich ogólno-kształcących, zawodowych i seminarjów nauczycielskich winna odbywać ćwiczenia gimnastyczne, zabawy i gry ruchowe, oraz ćwiczenia lekkoatletyczne i wioślarskie w ubraniu i obuwiu ćwiczebnem. Należy nadto dążyć, aby i młodzież szkół powszechnych ćwiczyła w przepisowem ubraniu tam, gdzie tylko na to zezwalają warunki.

Ubranie i obuwie do ćwiczeń powinno być: a) swobodne, b) zawsze czyste, c) tanie. Winno się ono składać z luźnych płóciennych granatowych szarawarków i białej koszulki trykotowej.

Szarawarki winna podtrzymywać w pasie luźna gumka, a nadto u dziewcząt winien być brzeg każdej nogawki podtrzymany podobną gumką. Zarówno dla młodzieży męskiej, jak i żeńskiej nie powinny być szarawarki zbyt krótkie i winny sięgać prawie do kolan. Używanie zbyt krótkich szarawarków jest niedozwolone.

Koszulka winna być trykotowa bez wypustek z krótkiemi rękawkami. U chłopców należy ją wpuszczać w szarawarki, u dziewcząt zapinać po bokach dwiema pętelkami na guziki, przyszyte z boku ud do szarawarków.

Obuwie winno być płytkie i wolne w palcach. Wierzch obuwia skórzany lub płócienny, podeszwy z miękkiej skóry lub sznurkowe. Podeszwy gumowe jako niehygjeniczne są niepożądane.

Podczas ćwiczeń na wolnem powietrzu przy niskiej temperaturze zaleca się dodatkowo lekki kaftan wełniany z rękawami (sweter).

W porze letniej są dozwolone dla młodzieży męskiej ćwiczenia bez koszulek (na pół nago), jeśli miejsce ćwiczeń jest dostatecznie zabezpieczone przed obserwacją z poza szkoły. W warunkach zupełnie zabezpieczających stopy od skaleczenia są w porze letniej dozwolone ćwiczenia bez obuwia, boso.

Na występach publicznych mogą szkoły żeńskie za zezwoleniem dyrekcji szkoły używać, zamiast trykotowych koszulek, luźnych bluzek granatowych, kroju prostego koszulowego, z luźnym paskiem, jednak z zachowaniem jednolitości ubioru w całej szkole.

Kierownicy ćwiczeń są obowiązani występować podczas ćwiczeń zawsze w obuwiu ćwiczebnem i takiem ubraniu, któreby im umożliwiało poprawne okazywanie ćwiczeń oraz ułatwiało ochronę, a zarazem wyróżniało od ćwiczebnej młodzieży.

Jako termin końcowy zastosowania się szkół do niniejszego okólnika oznaczam **początek roku szkolnego 1928/9.**

Szkołom prywatnym zaleca się również usilnie stosowanie wskazówek, podanych w okólniku, jako wynikających z troski o istotne dobro młodzieży i określających pewną kategorję warunków właściwego poziomu wychowania fizycznego.

Warszawa, dnia 10. stycznia 1928 r. (Nr. O. H. fiz. 28/28).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) **Dr. Dobrucki.**

59.

Okólnik

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wszystkich władz i urzędów podległych bezpośrednio Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego W sprawie interpretacji art. 11 ustęp przedostatni i art. 12 ustawy o uposażeniu.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 30. grudnia 1927 roku L. D. III. 2584/I wyjaśniło:

W myśl art. 11 ustęp przedostatni ustawy z dnia 9. października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) „w razie śmierci funkcjonarjusza lub wojskowego zawodowego wstrzymuje się wypłatę uposażenia z ostatnim dniem kalendarzowego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła."

Z powyższego postanowienia wynika, że jeżeli, na zasadzie art. 12, ustęp drugi wyżej wymienionej ustawy, w ostatnim lub przedostatnim (w wypadku gdy również ostatni dzień miesiąca jest wolny od zajęć) dniu miesiąca płatne jest uposażenie za następny miesiąc, a funkcjonarjusz (wojskowy zawodowy) dożył tego dnia (np. 31. grudnia), wówczas ma on, względnie jego spadkobiercy, prawo do omawianego uposażenia, chociażby zmarł tego samego dnia.

Warszawa, dnia 10. stycznia 1928 r. (Nr. O. Prez. 98 28).

(—) **W. Żłobicki**
p. o. Podsekretarza Stanu.

60.

Okólnik

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych, inspektorów szkolnych i nauczycielstwa publicznych Szkół Powszechnych w sprawie jednorocznego kursu w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie w 1928/29 roku szkolnym.

Dnia 10. września 1928 roku rozpoczyna się w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie (Plac Trzech Krzyży 4—6) jednoroczny kurs przygotowania nauczycieli do pracy w szkołach specjalnych dla dzieci anormalnych: głuchoniemych, niewidomych, umysłowo upośledzonych i moralnie zaniedbanych. O przyjęcie na kurs ten mogą ubiegać się nauczyciele publicznych szkół powszechnych, posiadający:

1. pełne kwalifikacje nauczycielskie,

2. co najmniej 2 lata praktyki nauczycielskiej i najwyżej 35 lat życia,
3. odpowiednie zdrowie,
4. znajomość przynajmniej jednego z języków obcych: angielskiego, francuskiego lub niemieckiego.

Słuchacze będą obowiązani poza studjami w Instytucie do pracy pomocniczej w odpowiednich szkołach specjalnych w Warszawie, a po ukończeniu kursu do pracy nauczycielskiej w szkołach specjalnych, wskazanych przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przynajmniej w ciągu 3 lat.

Nauczyciele, korzystający z płatnego urlopu dla studjów, którzy po ukończeniu studjów nie wywiążą się z własnej winy z przyjętego obowiązku 3-letniej pracy w szkołach specjalnych, będą obowiązani do zwrotu całorocznego uposażenia.

Podania do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o przyjęcie do Instytutu należy wnosić w drodze służbowej najpóźniej do dnia 1. kwietnia r. b., dołączając do nich:

1. Własnoręczny opis życia i pracy dotychczasowej,
2. Metrykę urodzenia,
3. Świadectwo lekarskie o stanie zdrowia,
4. Oryginalne świadectwo z odbytych studjów,
5. Dokument, stwierdzający czas i rodzaj pracy.

O ostatecznem przyjęciu do Instytutu decydować będzie egzamin, który się odbędzie dnia 3. lipca r. b. (o godz. 8-ej rano) w Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, a polegający na zreferowaniu przez kandydata jednej ze wskazanych poniżej książek (stosownie do wyboru kandydatów):

1. A. Binet — Pojęcia nowoczesne o dzieciach. Przekład A. Szymanowskiej. Warszawa. 1919. Bibljoteka Dzieł Wyborowych.
2. Hamaide — Metody Decroly — Warszawa. 1926. Nasza Księgarnia.
3. John Dewey — Szkoła a dziecko — Warszawa. Książnica-Atlas (bez daty).
4. F. Foerster — Szkoła i charakter — Wydanie IV. Warszawa. 1919. Gebethner i Wolff.

Kandydaci, których egzamin wypadnie pomyślnie, będą przyjęci do Instytutu, o czem nastąpi osobne zawiadomienie w ciągu miesiąca lipca. Pierwszeństwo przy przyjęciu będą mieli ci kandydaci, którzy wykażą się zadowalającą praktyką w szkołach specjalnych.

Wobec ograniczenia liczby urlopów płatnych na studja, kandydaci zechcą zaznaczyć w podaniach, czy nie reflektują na otrzymanie bezpłatnego urlopu na studja. Podania kandydatów Inspektoraty szkolne prześlą Kuratorjum do dnia **5. kwietnia r. b.** Kuratorja zaś skierują je do Ministerstwa Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego z odpowiedniemi wnioskami, opinją o pracy, uzdolnieniach ogólnych i pedagogicznych kandydatów — najpóźniej do **dnia 25. kwietnia r. b.**

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego osobno zawiadomi Kuratorja, którzy ze zgłoszonych kandydatów mają przybyć na egzamin wstępny, oraz którzy zostali przyjęci na kurs.

Warszawa, dnia 17. stycznia 1928 r. (Nr. 428/28).

(—) **W. Żłobicki**
p. o. Podsekretarza Stanu.

61.

Okólnik

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych, do Liceum Krzemienieckiego, do Wydziału Oświecenia w Województwie Śląskiem, do Dyrekcyj i Kierownictw szkół

w sprawie udziału młodzieży szkolnej w orkiestrach na instrumenmentach dętych.

W związku ze wzrastającą w szkołach tendencją do organizowania orkiestr szkolnych na instrumentach dętych i ze względu na to, że gra na powyższych instrumentach w pewnych przypadkach przynieść może szkodę organizmowi ucznia, zarządzam w tej sprawie, co następuje:

Zasadniczo uczniowie poniżej lat 14 nie powinni brać udziału w grze na instrumentach dętych.

W wyjątkowych razach uczniowie powyżej lat 12 mogą być dopuszczani do udziału w orkiestrze dętej, o ile rozwojem fizycznym o rok lub dwa przewyższają swój wiek kalendarzowy.

Uczniowie, kandydaci do orkiestry dętej, winni być badani uprzednio przez lekarza. Za główne przeciwwskazanie lekarskie do uczestniczenia w orkiestrze dętej uznać należy: usposobienie gruźlicze, skłonność rodzinną do rozedmy płuc, do astmy, wady organiczne górnego odcinka dróg oddechowych, organiczne cierpienie serca, ropotok uszny i przedziurawienie bębenków usznych, istniejącą przepuklinę pachwinową lub wyraźna do niej skłonność, brak zębów przednich lub wybitną ich próchnicę.

Lekarze szkolni tam, gdzie są czynni, winni perjodycznie badać młodzież należącą do orkiestr dętych, zwracając uwagę na wspomniane wyżej punkty, poza tem bacząc szczególnie na stan serca i płuc.

Kierownik orkiestry winien jak najtroskliwiej pouczać o racjonalnem stosowaniu wdechu i wydechu podczas gry.

Dobierając kandydatów do orkiestry dętej, trzeba mieć na uwadze, że do gry na takich instrumentach dętych, jak: obój, klarnet, kornet, baswaltornia i baryton-eufonjum, przedstawiających znaczne trudności techniczne gry i wymagających zwiększonego wysiłku ze strony grającego, należy kwalifikować uczniów, lepiej rozwiniętych fizycznie.

Instrumenty dęte, a zwłaszcza ustniki, winny być utrzymywane w należytej czystości. Koniecznem jest, by w razie, gdy kilku uczniów korzysta z tego samego instrumentu dętego, każdy uczeń posiadał własny ustnik.

Warszawa, dnia 25. stycznia 1928 r. (Nr. O. H. fiz. 92/98).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Dr. Dobrucki.**

62.

Okólnik

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wszystkich Władz i Urzędów podległych bezpośrednio Ministerstwu W. R. i O. P.

w sprawie sposobu zaliczania służby wojskowej do wysługi emerytalnej.

W celu jednolitego stosowania postanowień ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6 poz. 46 z r. 1924) i jej uzupełnień oraz okólnika Prezydjum Rady Ministrów z dnia 30. kwietnia 1925 r. L. 5885 w sprawie zaliczania służby wojskowej — tak polskiej, jak i zaborczej — do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych polskich, wyjaśniło Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Prezydjum Rady Ministrów i Ministerstwem Spraw Wojskowych, Okólnikiem z dnia 13. stycznia 1928 r. L. D. I. 21210/5/27, co następuje:

O ile chodzi o służbę wojskową, pełnioną w b. państwach zaborczych, należy odróżnić odrębne i inne przepisy, które w każdem z tych państw obowiązywały w sprawie zaliczania służby wojskowej do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych, a wówczas z zestawienia tych przepisów z postanowieniami art. 81 oraz art. 15, 37, 38 i 8 wyżej wymienionej ustawy okaże się konieczność następującego postępowania przy zaliczaniu do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych polskich służby wojskowej, pełnionej w b. państwie austro-węgierskiem, niemieckiem lub rosyjskiem, a mianowicie:

A) Ze służby wojskowej w b. państwie austro-węgierskiem do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych polskich wlicza się każdą czynną służbę wojskową pod warunkiem bezpośredniego przejścia z niej do państwowej służby cywilnej austro-

węgierskiej. Jako bezpośrednie przejście uważać należy również wstąpienie do wspomnianej państwowej służby cywilnej, gdy odnośna osoba zwolniona już została wprawdzie z czynnej służby wojskowej, nie przestała jednak należeć do nieczynnej rezerwy wojska, obrony krajowej lub marynarki wojennej i gdy na wypadek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia armji do stopy wojennej, względnie w razie powołania na ćwiczenia — obowiązana była stawić się do szeregów we wspomnianych formacjach. Czas pozostawania w takiej rezerwie — a więc przed zupełnem zwolnieniem z tych formacyj — uważany ma być narówni z czasem czynnej służby wojsk., o ile chodzi o określenie bezpośredniego przejścia z niej do państw. służby cywilnej. Ze względu na postanowienia artykułu 8 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 46, z r. 1924) — przerwy, zaszłe między w sposób powyższy określoną służbą wojskową austro-węgierską, a policzalną do wysługi emerytalnej służbą państwową polską, o ile wstąpienie do niej nastąpiło najpóźniej do dnia 30 września 1923 r., nie stoją na przeszkodzie wliczeniu tych okresów służby wojskowej austro-węgierskiej do wysługi emerytalnej polskiej, które byłyby policzalne do wysługi emerytalnej w b. państwie austro-węgierskiem w razie bezpośredniego przejścia z czynnej służby wojskowej do służby państwowej cywilnej w tem państwie.

Przyznane osobom wojskowym w b. armji austro-węgierskiej prawo doliczania lat wojennych przy wymiarze należytości spoczynkowej przysługuje również tym funkcjonarjuszom państwowym polskim, którzy w myśl powyższego mają prawo do zaliczania im do wysługi emerytalnej służby wojskowej w b. państwie austro-węgierskim. Takie doliczenie lat wojennych należy się również tym funkcjonarjuszom państwowym, którzy w b. państwie austro-węgierskiem pełnili służbę w czasie wojny w swym charakterze funkcjonarjuszów państwowych cywilnych, przydzielonych do służby przy oddziałach, zakładach i innych organach operujących armij.

Osobom wymienionym w poprzednim ustępie należy się wobec tego doliczenie tylko jednego roku wojennego, jeżeli pełniły służbę wojenną przed dniem 1 sierpnia 1914 r. w jednej wojnie przez przeciąg czasu dłuższy niż jeden rok. W razie pełnienia jej tylko przez jeden rok lub krócej — służbę wojenną liczyć należy podwójnie.

W czasie wojny ostatniej, trwającej od 1 sierpnia 1914 r. do 31 października 1918 r., w obrębie każdego roku kalendarzowego służbę wojenną liczyć należy podwójnie, jeżeli odnośna osoba w danym roku kalendarzowym:

a) pozostawała podczas wojny conajmniej przez 3 miesiące w czynnej służbie wojskowej albo w charakterze funkcjonarjusza państwowego cywilnego, przydzielonego do służby przy oddziałach, zakładach i innych organach operujących armji albo

b) bez względu na czas trwania tej służby — brała udział w walkach lub odniosła ranę w obliczu nieprzyjaciela lub z powodu trudów wojennych — a więc także z powodu chorób epidemicznych — stała się niezdolną do służby.

B) Ze służby wojskowej w b. państwie niemieckiem do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych polskich wlicza się każdy okres służby wojskowej czynnej bez ograniczenia i bez względu na przerwy w tej służbie oraz na przerwy między nią a służbą państwową cywilną.

Jeżeli służba wojskowa przypadała na czas wojny, należy doliczyć tylko jeden rok wojenny, gdy służba wojskowa pełniona była przed dniem 1 sierpnia 1914 r. w jednej wojnie przez przeciąg czasu dłuższy niż jeden rok. W razie pełnienia jej przez jeden rok lub krócej oraz w czasie wojny ostatniej trwającej od 1. sierpnia 1914 do 31 grudnia 1918 r., służba wojskowa liczy się podwójnie. Należy jednak przytem brać pod uwagę w czasie wojny każdy rok kalendarzowy z osobna i zaliczać w nim podwójnie służbę wojskową tylko pod warunkiem, gdy dana osoba w tym roku kalendarzowym:

a) brała udział w bitwie, potyczce, walce pozycyjnej albo oblężeniu;

b) nie była wprawdzie przed nieprzyjacielem, ale z powodów służbowych znajdowała się conajmniej przez dwa miesiące na terenie wojennym.

Podczas pokoju spędzona służba w marynarce wojennej niemieckiej przy podróżach poza obręb morza północnego i niemieckiego (Nord- und Ostsee) ma być liczona w stosunku 40 dni za jeden miesiąc pod warunkiem, że pobyt na obcych wodach trwał bez przerwy conajmniej sześć miesięcy.

C) Ze służby wojskowej w b. państwie rosyjskiem do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych polskich wlicza się każdą czynną służbę wojskową. Ze służby wojskowej, pełnionej w czasie wojny rosyjsko-japońskiej, trwającej od 27 stycznia 1904 r. do 31 sierpnia 1905 r. i wojny ostatniej, trwającej od 1 sierpnia 1914 r. do 31 października 1917 r., należy liczyć podwójnie czas pozostawania na terenie wojennym. Czas ten liczy się jednak podwójnie tylko pod warunkiem, że dana osoba brała udział chociażby w jednym boju lub pozostawała chociażby jeden raz pod ogniem nieprzyjacielskim. Jedynie rannym, ewakuowanym poza teren działań wojennych liczy się podwójnie także poza tym terenem czas pozostawania w stanie rannych.

D) Przy zaliczaniu do wysługi emerytalnej w Państwie Polskiem w myśl artykułu 81 ustawy emerytalnej służby wojskowej, spędzonej w b. państwach zaborczych należy mieć na uwadze, że

1. z wyjątkiem służby wojskowej na obszarze operacyjnym — innej służby spędzonej przed ukończeniem 18-u lat życia nie można wliczać do wysługi emerytalnej;

2. jakkolwiek przepisy b. państw zaborczych nie zawierały pod tym względem żadnych ograniczeń — policzalny czas obowiązkowej służby wojskowej w tych państwach może mieć w Państwie Polskiem wpływ tylko na wysokość uposażenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie roszczenia o to uposażenie, gdyż inaczej sposób zaliczania tej służby byłby korzystniejszy niż sposób zaliczania obowiązkowej służby wojskowej polskiej w myśl art. 37 ustawy emerytalnej;

3. czas przebyty w niewoli wojennej, o ile dostanie się do niej nastąpiło bez własnej winy, zalicza się pojedyńczo;

4. przy zaliczaniu — tak pojedyńczo, jak podwójnie — służby wojskowej, spędzonej podczas wojny w jednem z b. państw zaborczych, jest bez znaczenia, czy służba ta przypadała przed wstąpieniem, czy po wstąpieniu funkcjonarjusza do państwowej służby cywilnej.

E) Służba wojskowa w polskich formacjach wojskowych, uznanych przez b. państwa zaborcze za części składowe ich armji — jeżeli nie zalicza się jej do wysługi emerytalnej jako służby w wojsku polskiem w myśl znowelizowanego art. 105 ustawy emerytalnej; a więc jako służba w formacjach wojskowych, wymienionych w § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 19 stycznia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 72) — winna być zaliczana do wysługi emerytalnej tak, jak służba w tych armjach w myśl postanowień, przewidzianych wyżej w punktach A), B), C) i D) — zależnie od tego, które z b. państw zaborczych daną polską formację wojskową uznało za część składową swej siły zbrojnej.

II. Ze służby wojskowej w Państwie Polskiem:

a) do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych wlicza się czas czynnej służby w wojsku polskiem, gdy funkcjonarjusz nie spełniał jej równocześnie z państwową służbą cywilną.

Należy przytem mieć na uwadze, że:

1. z wyjątkiem służby wojskowej na obszarze operacyjnym — innej służby, spędzonej przed ukończeniem 18-u lat życia, nie można wliczać do wysługi emerytalnej;

2. służba wojskowa obowiązkowa ma wpływ tylko na wysokość uposażenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie roszczenia o to uposażenie.

b) Czas czynnej służby wojskowej polskiej, odbytej podczas wojny od dnia rozpoczęcia działań wojennych do dnia podpisania traktatu pokoju, zalicza się podwójnie do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych.

Służbę wojskową, pełnioną w czasie ostatniej wojny, zalicza się w ten sposób, po dzień 18 października 1920 r., to jest po dzień zawieszenia broni, poprzedzającego zawarcie pokoju z Rosją i Ukrainą, u tych funkcionarjuszów, którzy przeszli w stan spoczynku lub zmarli przed dniem 17 grudnia 1926 r. Tym zaś, którzy przeszli względnie przejdą w stan spoczynku lub zmarli po dniu 17 grudnia 1926 r., podwójne liczenie służby wojskowej w czasie wojny w myśl art. I. p. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 122, poz. 705) należy się po dzień 18 marca 1921 r., to jest po dzień podpisania traktatu pokoju z wymienionemi państwami.

Przy częściowej mobilizacji oblicza się podwójnie czas służby odbytej w formacjach zmobilizowanych oraz w Ministerstwie Spraw Wojskowych i Naczelnem dowództwie.

Przy podwójnem liczeniu jest bez znaczenia, czy służba wojskowa funkcjonarjuszów państwowych w czasie wojny pełniona była przed wstąpieniem, czy po wstąpieniu do państwowej służby cywilnej, oraz, czy była to służba wojskowa obowiązkowa, czy ochotnicza lub dobrowolna. Ustawa emerytalna z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6 poz. 46 z r. 1924) nie zawiera bowiem pod tym względem żadnych zastrzeżeń.

c) Należy natomiast mieć na uwadze, że służba wojskowa nieobowiązkowa, aby mogła być wogóle policzalną do wysługi emerytalnej łącznie ze służbą państwową cywilną — winna być służbą nieprzerwaną w myśl art. 10 powołanej ustawy emerytalnej z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w ostatnim ustępie art. 37 i w art. 85 cytowanej ustawy.

d) Czas przebyty w niewoli wojennej — jeżeli dostanie się do niej nastąpiło bez własnej winy — liczy się do wysługi emerytalnej pojedyńczo.

e) Postanowienie to — o ile dotyczy pozostających w niewoli funkcjonarjuszów państwowych cywilnych, jak również prawo do podwójnego liczenia czasu służby w myśl art. 15 ustawy emerytalnej do wysługi emerytalnej tych funkcjonarjuszów państwowych, którzy w swym charakterze funkcjonarjuszów państwowych cywilnych w czasie wojny lub mobilizacji pełnią służbę w formacjach wojskowych, względnie na terenie operacyjnym, są podporządkowani dowództwu armji — może w myśl drugiego ustępu art. 92 tejże ustawy mieć zastosowanie dopiero po 1 października 1923 r.

Warszawa, dnia 26 stycznia 1928 r. (Nr. O. Prez. 527/28).

(—) **Wł. Złobicki.**
p. o. Podsekretarza Stanu.

63.

Okólnik

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych, Województwa Śląskiego, Liceum Krzemienieckiego oraz Dyrekcyj Publicznych Szkół Powszechnych, Szkół Średnich Ogólnokształcących, Zawodowych, Seminarjów Nauczycielskich i Szkół Artystycznych, w sprawie konspiracyjnych kółek młodzieży w szkołach.

Uzyskaliśmy najwyższe dobro, o jakiem szereg pokoleń marzył — własną państwowość. Uzyskaliśmy ustrój państwowy, oparty o zachodnie wzory równouprawnienia i tolerancji wszechstronnej, o zasady demokratyzmu, ustrój państwowy o konstrukcji społecznej państw europejskiej kultury.

Wszystkie wysiłki nasze muszą być skierowane do umacniania gmachu państwowości polskiej. Szkodzi zaś tej budowie każdy, kto pragnąłby, czy siłą, czy podstępem, lub tajemnem działaniem przeszkadzać twórczej pracy państwowej, obniżać autorytet ludzi, opartych o uznanie olbrzymiej większości narodu, rozstrajać istniejący porządek społeczny.

Najtrudniejszą jest walka z knowaniem potajemnem, lecz walkę te muszą podjąć wszyscy ci, którzy powołani są do strzeżenia interesów państwowych. Walkę tę muszą podjąć i wychowawcy.

Życie szkolne winno upływać i rozwijać się w czystej, pogodnej atmosferze pracy, oraz opierać się na szczerości i wzajemnem zaufaniu wychowanków i wychowawców. Wszystko, co spokój mąci, a szczerość psuje, winno być ze szkoły wyplenione. Szczere zainteresowanie życiem młodzieży, stałe przestawanie z nią, spowoduje, że młodzież ta garnąć się będzie do swoich wychowawców. Obcość i obojętność wychowawców pobudza wychowanków do skrytości, fałszu i obłudy i tu przyczyna do szukania oparcia na zewnątrz szkoły i ulegania wpływom demagogji nieodpowiedzialnej.

Wychowani w zaborach nie możemy dziś jeszcze posiadać tej konsolidacji wewnętrznej, która cechuje państwa o nieprzerwanej tradycji, gdzie wytworzyło się przywiązanie do urządzeń państwowych.

Szkoła państwowa, a także szkoła, pozostająca pod nadzorem Państwa, musi przez umiejętne zastosowanie wychowawczych funkcyj, młodemu pokoleniu zastąpić ten brak tradycji i brak ciągłości w tworzeniu państwa. Szkoła musi wytworzyć miłość i przywiązanie do państwa jako takiego, i do wszystkich jego urządzeń powstałych z woli ludności.

W odpowiedni sposób przeprowadzane rozmowy z młodzieżą przy dostosowaniu się nauczyciela do różnej w różnym wieku psychyki młodzieży, służyć winny temu wielkiemu celowi wychowania przyszłego obywatela, przywiązanego do ojczyzny i jej urządzeń. Tą też drogą zwalczać należy działalność skrytą konspiratorów, usiłujących z poza szkoły oddziaływać na młodzież. Mam wszelkie dane, stwierdzające, że ze strony czynników wywrotowych, wprost sprzecznych tendencjami swojemi, zamachy takie na spokój młodzieży szkolnej są zamierzane i uskuteczniane.

Tego rodzaju destrukcyjnym wpływom należy się z całą stanowczością przeciwstawić.

Jako skuteczny środek zapobiegawczy posłuży wnikanie w życie duchowe powierzonej opiece młodzieży, obserwacja objawiających się w najrozmaitszych okolicznościach przejawów kształtowania się zapatrywań politycznych i społecznych tej młodzieży, czuwanie nad wpływami pozaszkolnemi, działającemi na tę młodzież, oraz przedewszystkiem — baczne zwracanie uwagi na objawy konspiracyjnego zrzeszania się młodzieży.

Przy spostrzeganiu takich chorobliwych objawów należy w myśl powyżej podanych wskazówek oddziaływać wszelkiemi celowemi w danych warunkach środkami na wyrobienie w młodzieży poczucia szkodliwości tego rodzaju akcyj konspiratorskich w państwie, gdzie wolność osobista i wolność sumienia jest konstytucyjnie zagwarantowana.

Dyrektor szkoły i wychowca musi wiedzieć o tem, co myśli i czem żyje młodzież jego zakładu: musi być poinformowany o wszystkich objawach zbiorowego życia młodzieży i musi w razie potrzeby skutecznie oddziaływać na usuwanie niepożądanych objawów.

Wierzę, że tendencje tego okólnika znajdą pełne zrozumienie i skuteczne wykonanie.

Warszawa, dnia 6. lutego 1928 r. (Nr. II. 1650/28).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) **Dr. Dobrucki.**

64.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Nr. Wojsk. 269/1/Wych/R. Warszawa, dnia 13 lutego 1928 r.

W sprawie odroczenia służby wojskowej dla słuchaczów Państwowego Instytutu Wychowania Fizycznego.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego okólnikiem z dnia 24. października 1927 (Dz. Urz. Nr. 12) zmieniło nazwę zakładu „Państwowe Kursy Wychowania Fizycznego w Warszawie“, na „Państwowy Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie“.

W związku z powyższem ulgi przewidziane dla słuchaczów Państwowych Kursów Wychowania Fizycznego stosować należy do słuchaczy Państwowego Instytutu Wychowania Fizycznego.

Zmiana nazwy wspomnianych kursów w obowiązującym wykazie szkół uprawnionych do odroczeń służby wojskowej będzie ogłoszona oddzielnie w jednym z Dzienników Ustaw R. P.

Za Naczelnika Samodzielnego Wydziału Wojskowego:
Dr. Robel
Radca Ministerjalny.

65.

Ministerstwo Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego.
Nr. II-3606/28. Warszawa, dnia 12. marca 1928 r.

W sprawie ulg taryfowych na kolejach w pociągach pośpiesznych.

Ministerstwo Komunikacji zawiadomiło Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pismem z dnia 3. marca b. r. Nr. III. 2462/28, że na zbliżający się okres świąt Wielkanocnych przedłuża się moc obowiązującą rozporządzenia Ministerstwa Komunikacji Nr. III. 1625/27 z dnia 4 maja i 3 grudnia 1927 r. w sprawie przyznanego młodzieży szkolnej prawa do przejazdu pociągami pośpiesznemi na podstawie dotychczasowych zaświadczeń szkoln.

O tem należy zawiadomić zarządy podległych Kuratorjum zakładów naukowych, których uczniom przysługują ulgi taryfowe na kolejach. oraz Inspektoraty Szkolne.

Za p. o. Dyrektora Departamentu
Radca Ministerjalny
Wł. Padiak.

66.

Śląski Urząd Wojewódzki
w Katowicach.

aL. Wydz. OP. I.—5496. Katowice, dnia 12. marca 1928 r.

Do
Powiatowych Urzędów Szkolnych Rad Szkolnych Powiatowych i Dyrekcyj seminarjów nauczycielskich

w sprawie ogrodów szkolnych, sadownictwa i „święta sadzenia drzewek.“

Ubiegły rok szkolny zapoczątkował w pewnej liczbie szkół Województwa Śląskiego pracę nauczycielstwa w uporządkowaniu ogrodów szkolnych, zajęcie się sadownictwem oraz urządzeniem „święta sadzenia drzewek". Według nadesłanych sprawozdań z Inspektoratów Szkolnych młodzież szkolna zasadziła na wiosnę 1927 r. około 6.000 drzewek wszelkiego gatunku. Również i ludność przyjęła życzliwie „święto sadzenia drzewek", brała wraz

z dziećmi udział w uroczystościach i wyrażała się pochlebnie o zapoczątkowanej akcji.

Nadto w czasie wakacyj wielu nauczycieli wzięło udział w kursie sadownictwa i ogrodnictwa, zorganizowanym przez Śląską Izbę Rolniczą.

Początek dobry zrobiony, a wyniki ubiegłego roku powinny być zachętą do podjęcia dalszych wysiłków z określonym jasno celem, aby liczba drzew owocowych na Śląsku podniosła się rychło wielokrotnie, ażeby uporządkowane ogrody szkolne stały się dla dzieci szkolnych warsztatem obserwowania pod kierunkiem nauczycieli przyrody żywej, oraz wyrabiały w dzieciach miłość do niej i zamiłowanie.

W tym celu wobec zbliżającej się wiosny przypominam wydany w powyższej sprawie okólnik Wydziału O. P. z dnia 4. marca 1927 r. L. O. P. 6740 (Dz. Urz. W. O. P. Nr. 3 z dnia 31. marca 1927 r.) i polecam odczytać go ponownie na konferencjach nauczycielskich a to z następujących powodów:

Pomimo posiadanych warunków do rozwoju powyższej akcji nie wszystkie szkoły w Województwie Śląskiem spełniły ciążący na nich obowiązek, nie wszystkie ogrody szkolne doprowadzone zostały do należytego porządku; stan jednak taki dłużej trwać nie może i w bieżącym roku należy wszystkie ogrody szkolne uporządkować. PP. Inspektorowie mają obowiązek przy hospitacjach szkół zwrócić baczną uwagę na stan ogrodu szkolnego i wogóle otoczenie szkoły a w sprawozdaniach nadsyłanych Wydziałowi O. P. nie pominąć oceny ogrodu tak pod względem celowego urzadzenia, jak i utrzymania porządku.

Opiekę nad ogrodem szkolnym oraz pouczanie praktyczne młodzieży powierzyć należy w każdej szkole osobnemu nauczycielowi, posiadającemu bądźto specjalne do przyrody kwalifikacje, bądź też zamiłowanie do przyrody i ogrodnictwa. Inicjatywie i pomysłowości nauczyciela pozostawia się na razie swobodę obrania kierunku pracy w ogrodzie: jedni więc hodować będą i szczepić drzewka owocowe, drudzy urządzą grzędy doświadczalne dla młodzieży, ci obsiewać będą połka roślinami lekarskiemi i suszyć zioła, tamci zaprowadzą hodowlę jedwabników i t. p. Ten zwłaszcza ostatni dział pracy rozbudza coraz większe zainteresowanie i rokuje na Śląsku wielkie nadzieje. Nauczycielstwo powinno hodowlą jedwabników zająć się gorliwie dla własnego pożytku i niemałej korzyści ogólnej. O bliższe szczegóły, dotyczące hodowli jedwabników zwracać się można do Centralnej Stacji Doświadczalnej Jedwabników w Milanówku pod Warszawą, a w Województwie Śląskiem do p. Feliksa Słuchowskiego, profesora państwowej szkoły przemysłowej w Bielsku.

Również i Dyrekcje seminarjów nauczycielskich zechcą z nadchodzącą wiosną uporządkować ogrody szkolne, tam, gdzie one istnieją; nauczyciele przyrody zechcą zatrudnić wychowanków

seminarjów w zakładaniu wzorowych pól, powierzyć im opiekę nad poszczególnemi grządkami i wymagać, ażeby uczniowie zaznajomili się dokładnie w czasie studjów w seminarjum ze szczepieniem drzewek, sadownictwem i ogrodnictwem i nabyte doświadczenie użytkowali później na posadach nauczycielskich.

„Święto sadzenia drzewek" urządzać należy w sposób, podany w zeszłorocznym okólniku, a w sprawozdaniach z urządzonych uroczystości zechcą podawać PP. Inspektorowie nie tylko liczbę posadzonych drzewek, ale także rodzaj tychże.

W rozwoju powyższej akcji oczekuję usilnej pracy ze strony nauczycielstwa tem więcej, że Województwo Śląskie posiada warunki zwłaszcza w okręgach rolniczych i powinno w powyższej pracy kroczyć na przodzie wszystkich Województw Państwa.

O wszelkich poczynaniach w poruszonej sprawie zechcą PP. Inspektorowie Szkolni po ukończonych pracach w każdym roku składać jak najdokładniejsze sprawozdanie.

Za Wojewodę:
Dr.Ręgorowicz (—)
Naczelnik Wydziału.

67.

L. O. P. II-1555. Katowice, dnia 20. marca 1928 r.

W sprawie terminów egzaminów dojrzałości w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich w Województwie Śląskiem.

Egzamina dojrzałości w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich Województwa Śląskiego w terminie letnim 1927/28 odbędą się:

I. W szkołach średnich ogólnokształcących:

A. Egzamina pisemne rozpoczną się dnia 21 maja b. r.

B. Egzamina ustne:

1) Bielsko: państw. gimnazjum z jęz. wykł. polskim — 4 czerwca b. r.
2. Bielsko państw. gimnazjum z jęz. wykł. niemieckim — 11. czerwca b. r.
3. Cieszyn: państwowe gimnazjum — 18 czerwca b. r.
4. Katowice: państwowe gimnazjum — 25. czerwca b. r.
5. Katowice: miej. gimnazjum mat. przyr. — 15. czerwca b. r.
6. Katowice: miej. gimnazjum żeńskie — 18. czerwca b. r.
7. Król. Huta: państw. gimnazjum klasyczne — 5 czerwca br.
8. Król. Huta: państw. gimnazjum mat. przyr. — 11 czerwca b. r.
9. Król. Huta: miej. gimnazjum żeńskie 8 czerwca b. r.
10. Mikołów: państw. gimnazjum — 2 czerwca b. r.
11. Mysłowice: państw. gimnazjum — 9 czerwca b. r.

12. Pszczyna: państw. gimnazjum — 4 czerwca b. r.
13. Rybnik: państwowe gimnazjum — 1 czerwca b. r.
14. Tarnowskie Góry: państw. gimnazjum męskie dla eksternów, uczniów pryw. szkół wyższych — 1. czerwca b. r.
15. Tarn. Góry: państwowe gimnazjum dla uczniów zakładu — 8. czerwca b. r.

Pisemne i ustne egzaminy dojrzałości dla eksternistów odbywać się będą w przyszłości tylko w dwu terminach tj. zimowym — w styczniu i lutym, letnim, w maju i czerwcu.

Egzaminy typu staroklasycznego odbywać się będą w państwowem gimnazjum w Katowicach; typu humanistycznego w państwowem gimnazjum polskiem w Bielsku; typu matematyczno-przyrodniczego w państwowem gimnazjum matematyczno-przyrodniczem im. św. Stanisława Kostki w Królewskiej Hucie; dla eksternistów zdających egzamin w języku niemieckim w państwowem gimnazjum z językiem wykładowym nimieckim w Bielsku. Egzamin z propedeutyki filozofji obowiązuje.

Termin wnoszenia podań dla kandydatów zdających w terminie zimowym upływa z dniem 15 grudnia, dla kandydatów zdających w terminie letnim z dniem 15 kwietnia.

O terminie pisemnych i ustnych egzaminów zawiadomią Dyrekcje wymienionych zakładów dopuszczonych kandydatów w odpowiednim czasie.

II. Egzaminy ustne w seminarjach nauczycielskich:

1. w państwowem seminarjum nauczycielskiem męskiem w Mysłowicach dnia 2 czerwca,
2. w państwowem seminarjum nauczycielskiem żeńskiem w Mysłowicah dnia 1 czerwca,
3. w państwowem seminarjum nauczycielskiem męskiem w Tarnowskich Górach dnia 8 czerwca,
4. w państwowem seminarjum nauczycielskiem męskiem w Pszczynie dnia 12 czerwca,
5) w państwowem seminarjum nauczycielskiem żeńskiem w Nowej Wsi dnia 11 czerwca b. r.,
6. w państwowem seminarjum nauczycielskiem męskiem w Bobrku przy Cieszynie dnia 24 maja,
7. w państwowem seminarjum nauczycielskiem żeńskiem w Cieszynie dnia 29 maja,
8. w prywatnem seminarjum nauczycielskiem żeńskiem Sióstr de Notre Dame z jęz. niem. w Bielsku dnia 31 maja,
9. w prywatnem ewang. seminarjum nauczycielskiem męskiem z jęz. niem. w Bielsku dnia 4 czerwca b. r.

Za Wojewodę:
Dr. Farnik
w z. Naczelnika Wydziału.

68.

Okręgowa Komisja Dyscyplinarna dla nauczycieli.

Pan Wojewoda w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką ustanowił na podstawie art. 3 ustawy z dnia 19. X. 1927 w przedmiocie stosunków służbowych nauczycieli w Województwie Śląskiem, (Dz. U. Śl. Nr. 22 poz. 40), Okręgową Komisję Dyscyplinarną w następującym składzie:

Członkowie powołani:

1. Dr. Roman Trzeciak, Naczelnik Wydziału w Śl. Urz. Woj.
2. Stanisław Ożog, urzędnik refer. Śląskiego Urzędu Wojew.
3. Stanisław Szkudlarz, wiceprezydent miasta Katowic.
4. Dr. Wiktor Przybyła, radca Magistratu.
5. Dr. Ernest Farnik, Wizytator W. O. P.
6. Ludwik Groniecki, urzędnik refer. Śl. Urzędu Wojew.
7. Witold Wysocki, wizytator W. O. P.
8. Kazimierz Horoszkiewicz, generał b. dowódca dywizji śląskiej.
9. Ks. Dr. Emil Szramek, proboszcz w Katowicach.
10. Inż Józef Kiedroń, dyrek. Zj. Hut Król i Laury Siemianowice

Członkowie mianowani:

1. Cieślik Józef, rektor szkoły pow. IV. w Katowicach,
2. Jan Żebrok, dyr. szkoły wydziałowej w Skoczowie.
3. Szczepan Trembaczewski, kierownik szkoły pow. w Murckach.
4. Władysław Linca, kierownik szkoły pow. VI. w Katowicach.
5. Helena Siemiaszkowa, nauczycielka szkoły pow. IV. w Mysłowicach.
6. Stanisław Rzeszowski, kierownik szkoły pow. specjalnej w Katowicach.
7. Tytus Chrząstowski dyrektor szkoły wydz. żeńskiej w Katowicach.
8. Józef Prażmowski, kierownik szkoły powsz. w Wełnowcu.
9. Edward Czernichowski, dyrektor gimn. państw. w Katowicach.
10. ks. Josiński Robert, nauczyciel gimn. państw. w Katowicach.
11. Dr. Ranoszek Rudolf, nauczyciel gimn. państw. w Katowicach.
12. Wałach Jan, nauczyciel gimn. państw. w Cieszynie.
13. Irena Wojciechowska, dyrektorka miej. gim. żeńsk. Katowice.
14. Franciszek Popiołek, dyrektor gimn. państw. w Cieszynie.
15. Adam Tyran, p. o. dyrektora gimn. kom. w Szarleju.

16. Bieszczad Wojciech, nauczyciel gimn. matem. przyrodn. Król. Huta.
17. Stefan Chciuk, dyrektor państw. semin. naucz. w Mysłowicach.
18. Andrzej Kożdoń, nauczyciel państw. semin. nauczycielsk w Bobrku.
19. Józef Syska, nauczyciel państw. semin. naucz. w Mysłowicach.
20. Józef Gonet, nauczyciel państw. seminarjum naucz. w Mysłowicach.
21. Inż. Jerzy Stonawski, dyrektor państw. szkoły przem. w Bielsku.
22. Ludwik Fabiańczyk, dyrektor państw. szkoły handl. w Cieszynie.
23. Inż. Antoni Rożnowski, nauczyciel Woj. Szk. mech. hut. w Król. Hucie.
24. Konstanty Miściuk, naucz. Woj. Szk. mech. hut. w Król. Hucie.

69.

WIADOMOŚCI OSOBISTE.

Ministerstwo W. R. i O. P. reskryptem z dn. 25. X. 1927 Nr. I—18422/27 zamianowało p. Ludwika Musioła stałym nauczycielem państw. sem. nauczyciel. w Pszczynie.

Pan Wojewoda zwolnił ze służby z dniem 31 stycznia 1928 r.:

1) p. Annę z Buczków Szaynowską, stałą nauczycielkę szkoły powszechnej w Katowicach-Dębie, z powodu zamążpójścia, przyznając jej odprawę stosownie do postanowień ustawy z dn. 29. III. 1926 (Dz. U. Śl. Nr. 8, poz. 12 z dnia 10. IV. 1926).

2) p. Marję z Kawulów Strużikową, stałą nauczycielkę w Mikołowie, z powodu zamążpójścia, przyznając jej odprawę stosownie do postanowień ustawy z dnia 29. marca 1926 r.

70.

KONKURSY.

Wydział Oświecenia Publicznego Województwa Śląskiego ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady nauczycielskie na r. szk. 1928/29 w państwowych szkołach średnich ogólnokształcących:

2 katechetów obrządku rz. kat.
1 katechety wyznania ewang.
9 polonistów,
18 filologów klasycznych,

3 filologów klasycznych do oddziałów z językiem wykładowym niemieckim,

6 filologów nowożytnych (język francuski, język angielski),

2 filologów nowożytnych do oddziałów z językiem wykładowym niemieckim (język francuski, angielski i niemiecki),

7 germanistów,

10 historyków i geografów,

12 matematyków i fizyków (ew. z chemią),

5 matematyków i fizyków do oddziałów z językiem wykładowym niemieckim,

10 przyrodników,

2 przyrodników do oddziałów z językiem wykładowym niemieckim

4 rysowników ewentualnie z robotami ręcznemi i ze śpiewem,

4 gimnastyków.

O powyższe posady ubiegać się mogą kandydaci, mający pełne kwalifikacje, lub egzamin naukowy względnie magisterjał.

Podania należycie udokumentowane drogą urzędową należy przesłać do Wydziału Oświecenia Publicznego Śląskiego Urzedu Wojewódzkiego w Katowicach do dnia 30. kwietnia 1928 r.

Wydział Oświecenia Publicznego ogłasza konkurs na stałe posady **kierowników szkół powszechnych:**

8-klasowej szkoły I w **Bielszowicach,**

8-klasowej szkoły w **Imielinie,**

6-klasowej szkoły w **Gostyni,**

8-klasowej szkoły I w **Giszowcu,**

7-klasowej szkoły II w **Małej Dąbrówce,**

7-klasowej szkoły II w **Brzezince** (mieszkanie służbowe),

4-klasowej szkoły w **Żyglinie,** pow tarnogórski (kierownictwo połączone z organistostwem, mieszkanie służbowe, ogród).

Podania należycie udokumentowane wnosić należy w drodze służbowej w terminie do dnia 1. maja b. r.

Rada Szkolna Powiatowa w Cieszynie ogłasza konkurs na następujące stałe posady:

1. kierownika szkoły powszechnej 6-klasowej w Istebnej;
2. kierownika szkoły powszechnej 4-klasowej w Górkach Wielkich.

Podania, zaopatrzone w dowód uzdolnienia do zastępczego nauczania religji katolickiej, wnosić należy w drodze służbowej do Rad szkolnych miejscowych w terminie 6-tygodniowym od daty Dziennika Urzędowego, w którym niniejszy konkurs się pojawi.

71.

Komunikaty

W sprawie uzupełnienia wykazu szkół, w których nauka uprawnia do zwrotu opłat szkolnych.

Uzupełnienie wykazu szkół, w których nauka uprawnia w roku szkolnym 1927/28 do zwrotu opłat szkolnych, ogłoszonego w Monitorze Polskim z dnia 5. listopada 1927 r. Nr. 254 (Dziennik Urzędowy Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 14 (192) poz. 249) — ogłoszone zostało w Monitorze Polskim z dnia 28. grudnia 1927 r. Nr. 296.

W sprawie usunięcia ze szkół Franciszka Błażejowskiego.

Franciszek Błażejowski, urodzony dnia 21. lutego 1911 r. w Hłuboczku Wielkiem, wyznania rzymsko-katolickiego, nie może być przyjęty do żadnej szkoły średniej ogólno-kształcącej, zawodowej lub seminarjum nauczycielskiego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, ani dopuszczony do egzaminu z kursu tych szkół, bez zezwolenia Ministerstwa W. R. i O. P. — (Nr. II.-17450/27).

72.

ZMARLI.

Irena Menclówna, naucz. szkoły powsz. w Kaletach pow. Lubliniec zmarła dnia 1. lutego 1928 r.

73.

OGŁOSZENIA.

Komisja Egzaminacyjna dla Nauczycieli Szkół Powszechnych i Wydziałowych w Bobrku przy Cieszynie.

Egzamin kwalifikacyjny dla nauczycieli szkół powszechnych i wydziałowych z językiem wykładowym polskim i niemieckim rozpocznie się w terminie wiosennym w seminarjum nauczycielskim w Bobrku przy Cieszynie **dnia 23 kwietnia 1928 r. o godzinie 8 rano** częścią pisemną.

Podania o dopuszczenie do egzaminu wnosić należy do Rady Szkolnej Powiatowej w drodze urzędowej najpóźniej do 24. marca b. r., która je przedłoży Dyrekcji Komisji do dnia 11. kwietnia b. r.

Do podań załącza się krótki życiorys z opisem przebiegu wykształcenia, świadectwo dojrzałości względnie kwalifikacyjne, wszystkie dekrety i spis przepisanej lektury pedagogicznej. Kandydaci, zgłaszający się do egzaminu wydziałowego, przedkładają prócz tego spis lektury z przerobionych dzieł.

Kandydaci nieznani osobiście żadnemu z członków Komisji przedstawią dowód tożsamości osoby. Podania kandydatów, które nie są zaopatrzone w przepisane załączniki lub które wpłyną do Komisji po 11-go kwietnia b. r., zwróci się kandydatom bez rozpatrzenia.

Potrzebnych ponadto wyjaśnień udziela Dyrekcja Komisji egzaminacyjnej w godzinach urzędowych.

W Bobrku przy Cieszynie, dnia 11. lutego 1928.

Dyrektor Komisji: (—) Sznapka Emil.

Wydział Oświecenia Publicznego zwraca uwagę nauczycieli rysunków w szkołach powszechnych, średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich, oraz zarządów bibljotek nauczycielskich na czasopismo **„Kształt i Barwa"**, organ Centralnej Komisji Rysunkowej Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, poświęcony nauczaniu rysunku i przedmiotów pokrewnych.

Zamawiać należy w administracji „Kształtu i Barwy" Lwów, Gmach Skarbca, brama 5. (Ognisko nauczycielskie).

Zwraca się uwagę Dyrekcjom (kierownictwom) szkół zawodowych wszystkich stopni i typów, że ukazał się w druku podręcznik:

„Ogólne zasady państwowego i społecznego ustroju w Polsce" opracowany przez inż. Tadeusza Miaskowskiego, Warszawa, Koszykowa 23, m. 6. Podręcznik ten dostosowany do potrzeb szkół zawodowych może być bardzo pomocny przy nauce obywatelstwu. Cena podręcznika wynosi 4 zł 65 gr.

Nakładem **„Nasza Księgarnia"** w **Warszawie** ul. Widok Nr. 22 wyszły broszury pod tytułem:

a) **„Atlas szkicowy pięciu pozaeuropejskich części świata"** dr. Jana Zabińskiego, cena 2 złote.

b) **„Rośliny pnące i ścielące się"**, Rom. Lubodzieckiej, cena 2,80 zł.

c) **„Instynkt walki. Psychologja-Wychowanie"**. Piotra Beverta, cena 6 zł.

Firma **Hałas i Sołoch w Wielkich Hajdukach** wykonała litograficzny portret p. Wojewody Śląskiego **Dr. Michała Grażyńskiego**, który poleca do rozsprzedaży po cenie 2,50 zł. za sztukę.

Zamówienia przyjmuje w zastępstwie Firma **„Polonja"** skład ram i obrazów w **Mysłowicach**, Rynek.

W sprawie parcelacji gruntów, należących do Skarbu Państwa Polskiego.

Powiatowy Urząd Ziemski w Cieszynie podaje do ogólnej wiadomości, że stosownie do polecenia Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Katowicach za liczbą 246/28 zdnia 14. lutego

1928 roku przystępuję do parcelacji gruntów należących do Skarbu Państwa Polskiego:

1. Folwarku Mnich, gminy Mnich 210 ha: Dębina, gm. Drogomyśl 98 ha; powiat Bielsko — Pruchna Główny Dwór, gm. Pruchna 123 ha; Gułdawy, gm. Krasna 204 ha; Dzięgielów, gm. Dzięgielów 198 ha, p. Cieszyn.

Każdy pragnący nabyć ziemię z tego objektu winien w terminie najpóźniej **do 4. kwietnia 1928 r.** włącznie, zapisać się do wykazu zgłoszeń wyłożonym w danym Urzędzie Gminnym.

2. W folwarku: Cisawnica, gm. Cisawnica, Kozakowice i Gadziszów 145 ha; Międzyświec, gm. Międzyświec 30 ha: Iskryczyn, gm. Iskryczyn 233 ha; Bażanowice, gm. Bażanowice 100 ha: Harmanice, gm. Hermanice 112 ha — pow. Cieszyn.

Termin: **5. kwietnia 1928 r.** Warunki jak pod 1.

3. Folwarku: Wielkie Górki i Woleństwo, gm. Wielkie Górki 373 ha: Pierściec, gm. Pierściec 220 ha; Pogwizdów, gm. Pogwizdów 215 ha: pow. Cieszyn.

Termin: **do 6. kwietnia 1928.** Warunki jak pod 1.

4. Folwarku: Goleszów, gm. Goleszów 171 ha, pow. Cieszyn.

Termin: **10. kwietnia 1928 r.** Warunki jak pod 1.

Kto nie zapisze się do wykazu zgłoszeń w powyżej wskazanym terminie, naraża sie na to, że przy parcelacji nie zostanie uwzględniony i że nie będzie miał prawa do jakichkolwiek z tego powodu pretensji, a wszelkie późniejsze zgłoszenia mogą być odrzucone lub pozostawione bez jakiegokolwiek rozpatrzenia.

Cena nr. 3/4 . . . . zł 2,00
płatnych zaraz po otrzymaniu numeru.
Nr. konta czekowego . P. K. O. 301 973

Cena ogłoszeń:
cała strona 50 zł, ½ strony 25, ¼ strony 12 zł 50 gr

Adres Redakcji i Administracji
»Dziennik Urzędowy Wydziału Oświecenia Publ.«
Katowice, szkoła Szafranka, ul. Szafranka.

Tłoczono w Drukarni Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.